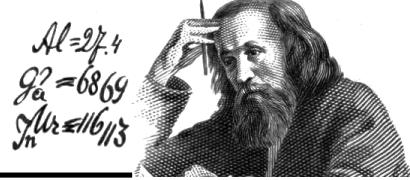


ආචර්තාව

පසුගිය විනාග ගැටලී



(01) පහත (i) - (iv) දක්වා විස්තර කර ඇති මූලද්‍රව්‍ය හඳුනා ගෙන ඒවායේ රසායනික සංකේත ලියන්න. මෙම රසායනික සංකේත, දී ඇති සැකිලි ආචර්තාව වශයෙන් උග්‍ර තුළ ද ලියන්න.

(i) +7 ක උපරිම ඔක්සිකරණ අවස්ථා පෙන්වන, කාමර උෂ්ණත්වයේ දී දුටුයක් වශයෙන් පවතින මූලද්‍රව්‍යය

(ii) ඉලෙක්ට්‍රෝන අෂ්ට්‍රකය සම්පූර්ණ නො කරමින් ස්ථායි ඩියික්ලෝරයිඩයක් සාදන මූලද්‍රව්‍යය

(iii) වික් බහුරූපී ආකාරයක් හොඳ විද්‍යුත් සන්නායකයක් වන අලෝහමය මූලද්‍රව්‍යය

(iv) ඉතා ස්ථායි. සුදු පැහැති බියොක්සයිඩයක් සාදන පළමු පෙළ (3d) අන්තරික මූලද්‍රව්‍යය

1																																					2
3	4																																				
11	12																																				
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	5	6	7	8	9	10	13	14	15	16	17	18								

(2002)

(02) ආචර්තාව වශයෙන් පහන දැක්වෙන මූලද්‍රව්‍ය සලකා පහතින් දී ඇති ප්‍රශ්නවලට උන්තර සපයන්න.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Li	Be	B	C	N	O	F	Ne

- (i) විශාලතම පරමාණුක අරය ඇත්තේ කුමන මූලද්‍රව්‍යවද?
- (ii) ඉහළම ද්‍රව්‍ය අත්තේ කුමන මූලද්‍රව්‍යවද?
- (iii) ඉහළම දෙවැනි අයනිකරණ ගෙන්ටිය ඇත්තේ කුමන මූලද්‍රව්‍යවද?
- (iv) ඒවායේ පරමාණු අතර ත්‍රිත්ව බන්ධන සංස්කරණ හැකියාව ඇත්තේ කුමන මූලද්‍රව්‍යවද?
- (v) දින ඔක්සිකරණ අවස්ථා නො පෙන්වන්නේ කුමන මූලද්‍රව්‍යයන්ද?
- (vi) ලුවිස් අම්ල ලෙස කියා කරන සංයෝග සාදන්නේ කුමන මූලද්‍රව්‍යයන්ද?

(2003)

(03) A, B, C, සහ D යනු අන්තරික නොවන, පරමාණුක තුමානක පිළිවෙළින් Z, Z+1, Z+2 සහ Z+3 වන, මූලද්‍රව්‍ය භතරකි. මේවා අතරෙන් වැඩි ම පළමු අයනිකරණ ගෙන්ටිය ඇත්තේ C වලටය. පහත වික් එක් අවස්ථාවට ගැපුපෙන පරිදි C පිහිටිය යුත්තේ ආචර්තාව වශයෙන් කුමන කාණ්ඩයේ දැයි දක්වන්න.

(i) D හි පරමාණුක අරය C හි පරමාණුක අරයට වඩා අඩු නම්,

(ii) D හි පරමාණුක අරය, C හි පරමාණුක අරයට වඩා වැඩි නම්,

(2005)

- (04) A, B, C, සහ D යනු ආවර්තිතා වගුවේ ආන්තරික නොවන අනුගාත මූලද්‍රව්‍ය වේ. එවායේ පරමාණුක කුමාංක A සිට D දක්වා වැඩි වේ. D හි පරමාණුක කුමාංකය 30 ට වඩා අඩු ය. මෙම මූලද්‍රව්‍යයන්ගේ පළමු අයනීකරණ ගක්තින් $D < < A < B < C$ යන පිළිවෙළට වේ. මෙම මූලද්‍රව්‍යයන් එවායේ විද්‍යුත් සාර්ථකාව වැඩිවන පිළිවෙළට සකස් කරන්න.
- < < <

(2007)

- (05) පරමාණුක කුමාංක Z, Z+1, Z+2, Z+3 සහ Z+4 වන, ආවර්තිතා වගුවේ අනුගාත මූලද්‍රව්‍ය පහක පළමුවන අයනීකරණ ගක්ති දී ඇත. Z, 16 ට වඩා අඩුවන අතර, මෙම මූලද්‍රව්‍යවලින් විකක් ලෝහයකි. අයනීකරණ ගක්ති අගයන් දී ඇත්තේ යම් නිශ්චිත අනුපිළිවෙළකට නොවේ.
- අයනීකරණ ගක්තිය : 495, 1313, 1681, 2081, 1402 kJ mol^{-1}
- වික් වික් මූලද්‍රව්‍යට අදාළ අයනීකරණ ගක්ති අගය පහත දී ඇති වගුවෙහි මියන්න.

පරමාණුක කුමාංකය	Z	Z+1	Z+2	Z+3	Z+4
අයනීකරණ ගක්තිය /					

- (06) X, Y සහ Z යනු ආවර්තිතා වගුවේ විකම කාණ්ඩායට අයන් මූලද්‍රව්‍ය වේ. කාණ්ඩායේ පහළට යැමේ දී එවා පිළිවෙළින් අනුගාමී ආවර්ත තුනක පවතී. කාමර උෂ්ණත්වයේ දී Y අලෝහමය වර්ණවත් ද්‍රව්‍යක් ලෙස පවතී.
- (i) X, Y සහ Z හඳුනාගන්න. (පරමාණුක සංයෝග දෙන්න.)
- X = Y = Z =
- (ii) X, Y සහ Z සම්බන්ධයෙන් පහත දැන් හි සාපේශ්‍ය විශාලත්ව දක්වන්න.
- I. පරමාණුක විශාලත්වය > >
- II. ඉලෙක්ට්‍රොන බන්ධාතාවය > >
- III. පළමු අයනීකරණ ගක්තිය > >

(2017)

ආවර්තිතාව බහුවරණ ගැටුව

01. Zn වලට වඩාත්ම සමාන රසායනීක ගුණ ඇති මූලද්‍රව්‍ය වන්නේ
 (1) Ca (2) Sr (3) Pb (4) Mg (5) Cd (2000)
02. විශාලතම දෙවැනි අයනීකරණ ගක්තිය ඇත්තේ පහත සඳහනන් මූලද්‍රව්‍ය අතරින් කුමකටද?
 (1) Na (2) Mg (3) Al (4) Si (5) Ar (2000)
03. A, B සහ C යනු අන්තරික නොවන, ආවර්තිතා වගුවේ විකම ආවර්තයට අයන් මූලද්‍රව්‍ය තුනකි.
 A අලෝහයකි B ලෝහයකි C ලෝහ සහ අලෝහ ගුණ දෙවර්ගය ම පෙන්වයි.
 මෙම මූල ද්‍රව්‍ය තුන, ආවර්තිතා වගුවේ නිර්පතනය වන පිළිවෙළ දැක්වෙන්නේ පහත සඳහනන් කුමන විශේෂද?
 (1) A,C,B (2) B,A,C (3) B,C,A (4) C,A,B (5) C,B,A (2001)
04. විකම තත්ව යටෙහි ඉලෙක්ට්‍රොනයක් ලබා ගැනීමේදී, විශාලතම ගක්තිය මුක්ත වන්නේ පහත සඳහනන් කුමන පරමාණුවෙන් ද?
 (1) $\text{Na}_{(\text{g})}$ (2) $\text{Ar}_{(\text{g})}$ (3) $\text{Li}_{(\text{g})}$ (4) $\text{N}_{(\text{g})}$ (5) $\text{Mg}_{(\text{g})}$ (2001)

05. වායුමය අවස්ථාවේදී පහත සඳහන් අයන අතරෙන් කුඩාම අයනය කුමක්ද?
 (1) O^{2-} (2) F^- (3) Na^+ (4) Mg^{2+} (5) N^{3-} (2002)
06. N^{3-} , O^{2-} සහ F^- යන අයන පිළිබඳ ව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරුන් සංඛ්‍යාව නොවන ප්‍රකාශය වන්නේ
 (1) ජීවාට එකම ඉලෙක්ට්‍රෝනික වින්‍යාසය ඇත.
 (2) න්‍යාෂ්ටික ආරෝපණයේ අනුපිළිවෙළ වන්නේ $N^{3-} < O^{2-} < F^-$
 (3) ජීවාට Ne වලට හා සමාන ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාවක් ඇත.
 (4) ජීවාහි අරයන්හි අනුපිළිවෙළ වන්නේ $N^{3-} < O^{2-} < F^-$
 (5) Li , පිළිවෙළින් N_2 , O_2 , F_2 වායු සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට මෙම අයන අඩිඟ සංයෝග සැසේ. (2006)
07. S^{2-} , Cl^- , K^+ සහ Ca^{2+} යන අයනවල අරය අඩුවීමේ තිබැරදී අනුපිළිවෙළ වනුයේ
 (1) $S^{2-} > Cl^- > K^+ > Ca^{2+}$ (2) $Cl^- > S^{2-} > K^+ > Ca^{2+}$
 (3) $S^{2-} > Cl^- > Ca^{2+} > K^+$ (4) $Ca^{2+} > K^+ > S^{2-} > Cl^-$
 (5) $K^+ > Ca^{2+} > Cl^- > S^{2-}$ (2008)
08. Al^{3+} , F^- , Mg^{2+} , Na^+ සහ O^{2-} යන අයන වල අයනික අරය අඩුවීමේ තිබැරදී අනුපිළිවෙළ වනුයේ
 (1) $Al^{3+} > F^- > Na^+ > Mg^{2+} > O^{2-}$
 (2) $Al^{3+} > Mg^{2+} > O^{2-} > Na^+ > F^-$
 (3) $O^{2-} > F^- > Na^+ > Mg^{2+} > Al^{3+}$
 (4) $Al^{3+} > Mg^{2+} > Na^+ > F^- > O^{2-}$
 (5) $F^- > O^{2-} > Na^+ > Al^{3+} > Mg^{2+}$ (2009)
09. 3d මුලුව්‍ය පිළිබඳව පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය අසත්‍ය වේ දී?
 (1) 3d මුලුව්‍යයන්හි විද්‍යුත් සයනාවය සාමාන්‍යයෙන් ආවර්තනය හරහා වමේ සිට දැක්වා වැඩි වේ.
 (2) 3d මුලුව්‍යයක පළමු අයනිකරණ ගක්තිය 4s ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් ඉවත් කිරීම හා සම්බන්ධ වේ.
 (3) 3d මුලුව්‍යයන්හි දුවාංක 3s මුලුව්‍යයන්හි දුවාංක තරම් ඉහළ නොවේ.
 (4) පළමු 3d මුලුව්‍ය පහ සඳහා ඉහළ ම ඔක්සිකරණ අංකය වම මුලුව්‍යයෙහි 4s හා 3d ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාවන්හි එකතුවට සමාන වේ.
 (5) 3d මුලුව්‍යයන්හි සනත්වය 3s මුලුව්‍යයන්හි සනත්ව වලට වඩා ඉතා ඉහළ වේ. (2014)
10. ස්කැන්සියම් (Sc) පිළිබඳ ව පහත කුමන වගන්තිය අසත්‍ය වේ දී?
 (1) Sc හි වඩාන් ම ස්ථායි දහ ඔක්සිකරණ අවස්ථාව $+3$ වේ.
 (2) Sc^{3+} හි d ඉලෙක්ට්‍රෝන නොමැත.
 (3) සාමාන්‍යයෙන් Sc හි සංයෝග සූදු පැහැති වේ.
 (4) 3d මුලුව්‍යයන්ගේ පළමුවැන්න Sc වේ.
 (5) Sc ආන්තරික මුලුව්‍යයක් වේ. (2014)
11. X නැමති මුලුව්‍යයක අවකාශයට $4s^1$ වින්‍යාසය ඇත. විෂි ස්කැන්සි තුමාංකය 52 වේ. මෙම මුලුව්‍යයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන ප්‍රෝටෝන හා නියුට්‍රෝන අතර අනුපාතය
 (1) 19 : 19 : 33 (2) 24 : 24 : 24 (3) 24 : 24 : 28 (4) 26 : 26 : 26 (5) කිසිවක් නොවේ

12. s හා p ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය සාදන අයනවල විශාලත්වය සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය අසත්‍ය වේ දී?
- (1) කැටායන, ඒවායේ උඩාසීන පරමාණුවලට වඩා සැමච්වම කුඩා ය.
 - (2) අභ්‍යනායන, ඒවායේ උඩාසීන පරමාණුවලට වඩා සැමච්වම විශාල ය.
 - (3) ආවර්තයක් හරහා වමේ සිට දැකුණු කැටායනවල විශාලත්වය අඩු වේ.
 - (4) ආවර්තයක් හරහා වමේ සිට දැකුණු අභ්‍යනායනවල විශාලත්වය වැඩි වේ.
 - (5) දේශීත් ආවර්තයක් මූලද්‍රව්‍ය සාදන අභ්‍යනායන, තුන්වැනි ආවර්තයක් මූලද්‍රව්‍ය සාදන කැටායනවලට වඩා විශාල වේ.

(2016)

13. Ca^{2+} සමඟ සම ඉලෙක්ට්‍රෝනික වන්තේ කුමක්ද?
- | | | | | |
|------------------|----------------------|----------------------|----------------------|-------------------|
| (1) K^+ | (2) Fe^{2+} | (3) Al^{3+} | (4) Mg^{2+} | (5) Br^- |
|------------------|----------------------|----------------------|----------------------|-------------------|

14. පහත සඳහන් ඒවායෙන් සම ඉලෙක්ට්‍රෝනික නොවන්නේ කවරක්ද?
- | | | | | |
|-----------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|
| (1) CO | (2) O_2 | (3) N_2 | (4) CN^- | (5) NO^+ |
|-----------------|------------------|------------------|-------------------|-------------------|

15. කැටායන අරය / අභ්‍යනායන අරය යන අනුපාතය කුඩාම අගයක් වන්තේ පහත සඳහන් අයන යුතු සිංයෝග අනුරිත් කුමන විශාලිද?

- | | | | | |
|-------------------|-------------------|---------------------|---------------------|---------------------|
| (1) NaCl | (2) NaBr | (3) MgCl_2 | (4) MgBr_2 | (5) CaBr_2 |
|-------------------|-------------------|---------------------|---------------------|---------------------|

16. මත් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේද?

- (1) He හි 1වැනි අයනීකරණ ගක්තිය විනි 2 වැනි අයනීකරණ ගක්තියට වඩා විශාල වේ.
- (2) F හි 1වැනි අයනීකරණ ගක්තිය O හි 1 වැනි අයනීකරණ ගක්තියට වඩා විශාල වේ.
- (3) Na හි 1වැනි අයනීකරණ ගක්තිය Li හි 1 වැනි අයනීකරණ ගක්තියට වඩා විශාල වේ.
- (4) B හි 1වැනි අයනීකරණ ගක්තිය Be හි 1 වැනි අයනීකරණ ගක්තියට වඩා විශාල වේ.
- (5) H හි 1වැනි අයනීකරණ ගක්තිය He හි 1 වැනි අයනීකරණ ගක්තියට වඩා විශාල වේ.

17. ඉලෙක්ට්‍රෝනය ඉවත්කිරීම වඩාත්ම පහසුවන්නේ මින් කවර පරමාණුවෙන්ද?

- | | | | | |
|-------|-------|--------|-------|-------|
| (1) H | (2) C | (3) Na | (4) F | (5) B |
|-------|-------|--------|-------|-------|

18. මූලද්‍රව්‍යයක අනුයාත අයනීකරණ ගක්ති KJ mol⁻¹ වලින් 940, 2080, 3090, 4140, 7030, 7870, 16000 සහ 19500 වේ. මෙම මූලද්‍රව්‍යයෙහි පරමාණුක කුමාංකය 15 ට වඩා අඩු නම් විම මූලද්‍රව්‍ය විය හැක්කේ පහත දැක්වෙන ඒවායින් කුමක්ද?

- | | | | | |
|-----------|---------------|---------------|----------------|-------------------|
| (1) කාබන් | (2) ඔක්සිජීන් | (3) සේයෝඩියම් | (4) ඇලුමිනියම් | (5) කිසිවක් නොවේ. |
|-----------|---------------|---------------|----------------|-------------------|

19. ආවර්තන වගුවේ තුන්වන ආවර්තයක් වමේ සිට දැකුණු දිකාවට ගමන් කරන විට, මූලද්‍රව්‍යවල ඉණවල රටාවන් පිළිබඳ ව සත්‍ය වන්නේ පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශය(ය) දී?
- (a) ඔක්සිජීඩ්වල අම්ලිකතාව වැඩි වේ. (b) ඔක්සිජීකරණ හැකියාව අඩු වේ.
 - (c) විද්‍යුත් සංණාතාව අඩු වේ. (d) අයනික සංයෝග සැදීමට ඇති ප්‍රවණතාව අඩු වේ. (2003)

20. H පරමාණුවේ අරය, He^+ අයනයේ අරයට සමාන වේ. H පරමාණුවට He^+ අයනයටත් වික ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් බැංකින් ඇත. (2000)

21. අභ්‍යනිකරණ වල පළමු අයනීකරණ ගක්තිය මැග්නිසියම් වල පළමු අයනීකරණ ගක්තියට වඩා ඇලුමිනියම් වල න්‍යායීක ආරෝපණයට වඩා ප්‍රධාන ලෙස විනි ඉලෙක්ට්‍රෝන ආකර්ෂණය කරයි.